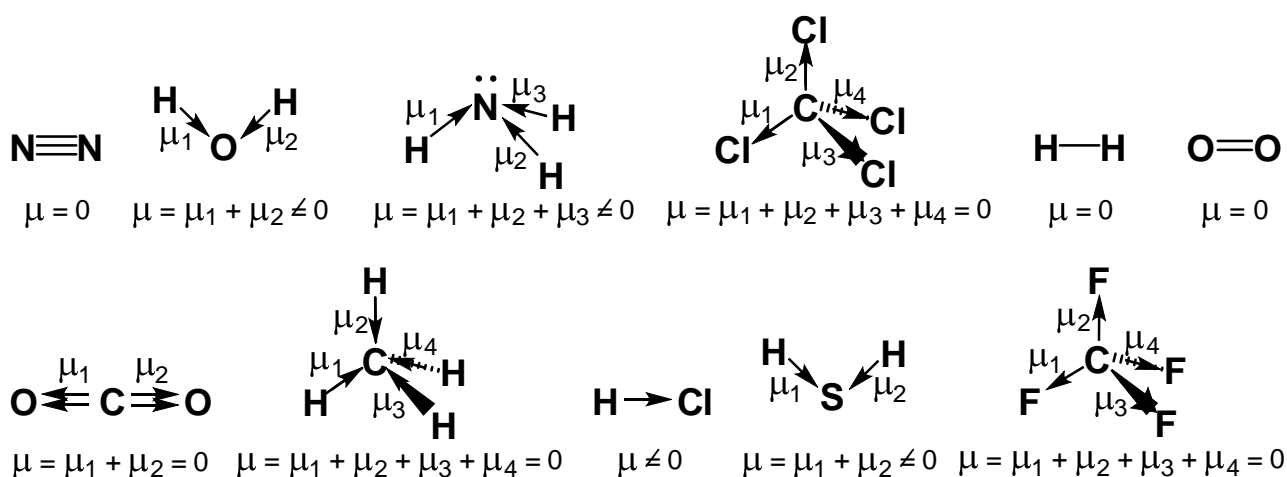

- Задача 20. Кои от посочените молекули N_2 , H_2O , NH_3 , CCl_4 , H_2 , O_2 , CO_2 , CH_4 , HCl , H_2S и CF_4 са:
- полярни;
  - неполярни?
- Обосновете отговора си.

Решение:

а) Полярни са молекулите H_2O , NH_3 , HCl и H_2S .

б) Неполярни са молекулите N_2 , CCl_4 , H_2 , O_2 , CO_2 , CH_4 и CF_4 .

Основните градивни частици на веществата с ковалентен строеж, които са носители на техните свойства са молекулите. Те биват полярни и неполярни според разпределението на електрическия заряд в тях. В неполярните молекули центровете на положителния и отрицателен заряд съвпадат. Полярни са тези молекули, в които има оформени, несъвпадащи центрове на положителен и отрицателен заряд – два полюса. Такива молекули се наричат диполи. Векторната величина диполен момент ($\vec{\mu}$) е мярка за полярността на една молекула. По определение диполният момент е произведение от дължината на дипола – l (разстоянието между центровете на отрицателен и положителен заряд в молекулата) и елементарния електрически заряд – q .

$$\vec{\mu} = l \cdot q$$

Когато молекулният диполен момент е нула $\vec{\mu} = 0$ молекулата е неполярна, а когато $\vec{\mu} \neq 0$ – молекулата е полярна.

Диполният момент на една молекула е векторна сума от диполните моменти на всички химични връзки в нея.

Неполярни са всички молекули, в които химичните връзки са ковалентни неполярни (поради липса на диполен момент на всяка една връзка, липсва такъв и за молекулата). Такива са молекулите на простите вещества азот, водород и кислород.

Неполярни са молекулите с ковалентна полярна химична връзка и симетричен строеж. Причина за това е, че сумата от диполните моменти на химичните връзки за цялата молекула е нула. Неполярни молекули, например, са тези на: тетрахло-метана, въглеродния диоксид, метана и тетрафлуорометана.

Полярни са всички двуатомни молекули с ковалентна полярна химична връзка, защото диполният момент на единствената полярна връзка всъщност е диполен момент и на молекулата. Такава е молекулата на хлороводорода и останалите халогеноводороди, на въглеродния оксид.

Полярни са и всички молекули с ковалентни полярни връзки и несиметричен строеж. При тях сумата от диполните моменти на отделните връзки е различна от нула поради несиметричния строеж. Такива са молекулите на водата, амоняка и сероводорода.